Coleopterologiska Notiser.

Af

Emil Sandin.

1. Några för Sveriges Fauna nya Coleoptera.

Bledius furcatus Oliv. och v. Skrimshiranus Curt.

Syn. *B. taurus* GERM.

Denna den största af våra inhemska *Bledius*-arter skiljes med största lätthet från sin närmaste släkting *B. tricornis* HERBST därpå, att hornet på hanens thorax är i spetsen försedt med en fin pänselformig behåring. Det af OLIVIER i Encycl. VIII p. 616 beskrifna hanexemplaret hade antagligen dessa hår på något sätt sammanklibbade, så att behåringen kommit att se gaffelformig ut, hvilket gifvit anledning till namnet »*furcatus*». OLIVIERS namn bör därför hafva prioritét framför GERMARS »*taurus*», då det är ställdt utom allt tvifvel, att han haft för sig denna art vid sin beskrifning. Typiska individer äro svarta eller svartbruna med mundelar, antenner och ben ljusare, men egendomligt nog är denna form en stor sällsynthet hos oss, enär jag bland ett hundratal individer blott lyckats anträffa två han- och ett honexemplar. Däremot är varieteten med gulbruna täckvingar och mer eller mindre utbredda, mörkare skutellarfläckar den vanligaste.

Denna vackra och ståtliga *Bledius*-art upptäcktes af mig i Maj 1906 på sanddynerna vid Wallda—Sandö i Norra Halland, och har sedan där årligen tagits i stort antal af mig och mina härvarande kolleger. Från midten af Maj till slutet af sommaren söker man den där sällan förgäfves, likväl synes

den uppträda i största mängd under högsommaren. I lugna sommaraftnar, då varm och vacker väderlek en längre tid varit rådande, kan man få se denna art liksom den å samma lokal talrikt förekommande *B. bicornis* AHR. svärma öfver sanddynerna. Förmodligen äro de då ute på giljartåg, fastän jag hittills icke lyckats träffa dem i kopula.

I den lerblandade sanden gräfva de sig djupa tunnellik-nande gångar — jag har uppmätt ända till 40 cm. — och de röja sin tillvaro genom små uppkastade sandhögar, i hvilka de gärna dväljas under soliga och varma dagar; vid mulen, kall och regnig väderlek äro de till finnandes längre ned i gångarna. Det har icke varit mig möjligt — trots upprepade försök — att kunna få fram en profil af dessa gångar, alldenstund den lösa sanden genast faller tillsammans, och desamma förintas äfven vid den allra lindrigaste beröring. Likväl tror jag mig kunna våga det påståendet, att gången först går rakt ned från ytan några centimeter, hvarefter den fortsätter i sned riktning nedåt och når som sagdt ansenligt djupt. I hvarje gång träffas sällan mer än en eller två individer, men jag har dock funnit flera, ända till sex stycken; detta tror jag likväl beror på att olika individers gångar korsat hvarandra.

Jag kan ej underlåta att här anmärka ett säreget förhållande, som berör de på våra låga hafsstränder uppträdande skalbaggarna, enkannerligen våra *Bledius*- och *Heterocerus*-arter. Det händer nämligen, att desss dyner, där de ha sina boningar, vid västliga stormar en längre tid stå öfversvämmade af hafvet. När sedan vid stadigare väderlek vattnet sjunker undan, äro naturligtvis alla dessa små sandhögar bortspolade, men det behöfver blott komma några vackra dagar, så finner man dem på nytt uppkastade af dessa små gräfvande biller, hvilka således ej tagit den minsta skada af att hafvet en längre tid stått öfver deras bostäder.

Såväl imagines som isynnerhet larverna förföljas ifrigt af *Dyschirius*-arter. Jag har i de tunnelgräfvande skalbaggarnas hemvist på våra hafsstränder talrikast träffat *Dyschirius salinus* SCHAUM; men äfven *Dyschirius thoracicus* FABR., *obscurus* GYLL., *politus* DEJ., och *æneus* DEJ., förekomma där på rof och plundring.

Arten är, såvidt jag därom kunnat få kännedom, ej förr anträffad på Skandinaviska halfön. Icke heller i Danmark lär den vara funnen. Däremot förekommer den på Englands och Frankrikes kuster, äfvensom vid insjöar med saltbotten på kontinenten. I det stora hela är den dock att betrakta som en marin form, ty hafsstränderna synas vara dess rätta hem.

Micropeplus fulvus Er.

Syn. *M. Margaritæ* DUV. *ferrugineus* MOTSCH, *angulosus* MOTSCH.

Från våra inhemska arter *M. porcatus* FABR. och *cælatus* ER. skiljes den lätt genom sin skulptur. Dessa hafva nämligen utom sutural- och humeralribban tre dorsalribbor, medan denna art endast har två dorsalribbor. Dessutom är färgen brun, thorax sidor, antenner och ben roströda, ibland är hela djurets färg roströd. Från vår tredje inhemska art *M. tesserula* CURTIS, som den i färg kommer närmast, skiljes den utom på storleken därpå, att rummen mellan ribborna äro punkterade, då dessa på *M. tesserula* äro glatta.

Den 6 Januari 1910 fann jag denna *Micropeplus*-art i siktgods från en gammal lada vid egendomen Nötegång i Släp socken i Norra Halland. Jag fann då endast två individ, men har sedan lyckats få några stycken till. Vid hvilken tid man skall finna den talrikt, har jag icke ännu lyckats upptäcka. Ladan ifråga är af en mycket hög ålder, antagligen byggd i slutet af 1700-talet, och under golftiljorna i närheten af den utanför liggande komposten lämnar sikten ett ofantligt rikt utbyte af biller. Där uppträda i mängd *Hypocyptus discoideus* ER., *Cataræa suturalis* MANNH., *Lathridius Bergrothi* REITT., *Coninomus nodifer* WESTW., *Cartodere elongata* CURT. och *ruficollis* MARSH. m. fl. och i oerhörd mängd den lilla sirliga *Mycetæa hirta* MARSH.

Dess utbredningsområde är Syd- och Mellaneuropa. I Tyskland är den enligt REITTER funnen i Rhenprovinsen, Westfalen och Thüringen samt i Danmark enligt GRILL på Seeland.